

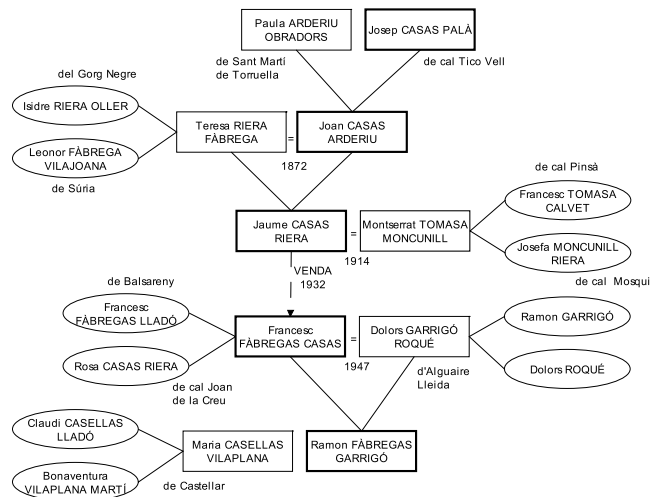
Cal Joan de la Creu

Joan Cases Arderiu va néixer a cal Tico Vell aproximadament l'any 1840. Era el tercer fill del Josep i la Paula. Com que la casa dels pares estava destinada al seu germà Jaume, el Joan va posar-se en contacte amb la mestressa de Monconill, per veure si li podia vendre una parcel·la a la partida de les Costetes o Pla de la Creu, on ja hi havia algunes casetes de recent construcció. La vella propietària de Monconill, la senyora Teresa Alsina Santamaria, i el fill d'aquesta, el senyor Cristòfol Moncunill, van mostrar-s'hi d'acord i un dia es van trobar tots plegats a cal notari. L'escriptura es va signar a Manresa el 14 de desembre de 1868 i va ser inscrita al Registre el 23 de gener. Fer la inscripció va valer 2 escuts i 100 mil·lèsimes. El tracte entre les parts consistia en la cessió d'un tros quadrat de 40 per 40 pams, més un espai per fer una tina i una cort o corral, i un hortet de mig quartà de superfície. Una de les clàusules feia referència al dret de poder utilitzar, quan toqués, l'aigua de la bassa, que era compartida entre els altres veïns del Raval de la Creu. Tot seguit, el Joan va començar a arreplegar pedres i al cap de pocs mesos ja disposava de casa pròpia, casa que va rebre el nom del propietari. El picapedrer es va equivocar a l'hora de gravar la llinda. Va posar-hi 1860, després va rectificar el zero i el va convertir en un vuit, però el vuit li va sortir una mica estrany.

Llinda de Cal Joan de la Creu

Enllestida la feina, el Joan Casas va trobar aviat una noia disposada a compartir amb ell la casa nova de trinca. El gener de 1872 va signar papers amb la Teresa Riera Fàbrega. La Teresa havia passat la seva infantesa i joventut a cal Gorg Negre, i quan va abandonar la seva ombrívola casa per anar a cal Joan es va endur una caixa de núvia on s'hi trobaven tres vestits, dos de negres i un de color, a més de la roba blanca. La jove casada anava acompanyada d'un dot de 330 pessetes i per garantir la restitució del seu dot en cas de no tenir fills, el Joan va haver d'hipotecar la casa en nom de la muller i del sogre. El cas no es va produir mai, perquè van tenir sis fills, concretament cinc filles i un fill. Joan Casas va morir l'any 1919, a l'edat de 82 anys. El seu

fill Jaume Cases Riera es va casar el 1914 amb la Montserrat Tomasa Moncunill, una filla de cal Pinsà, mentre que la Rosa Cases Riera es va casar amb Francesc Fàbrega Lladó, un de Balsareny que feia de masover al Molí del Massana. Aquesta informació sobre la germana i el cunyat del Jaume és pertinent perquè uns quants anys després, el 1932, el Jaume va decidir canviar d'aires i vendre's la casa, i ho va fer precisament al seu nebot Francesc Fàbrega Casas. Amb les 1.500 pessetes que va aconseguir amb la venda de cal Joan, el Jaume va poder comprar les deu quarteres de terra i la casa del Tico Vell, que era del seu cosí per part de pare. El Francesc Fàbrega, àlies Xisquet de la Creu, posseïa un propi de set quarteres i mitja, anomenat la vinya del Sord, que havia comprat la seva mare el 1920 a l'amo de cal Domingo. Avui en aquest tros de terra, que es troba a la part de dalt del camí de la Mallencosa, no hi ha vinya sinó oliveres, i s'hi pot veure una magnífica barraca de pedra. La barraca destaca per les seves dimensions, i se sap que va ser construïda per una colla d'homes procedents del mas del Pla de la Vila. El Francesc va comprar el 1952 a la vídua de cal Gaetano de la Creu els drets d'una vinya de cal Massana, dita del mas Perera, per 1.500 pessetes. Aquesta terra s'afegia a dues vinyes més de la mateixa propietat que ja menava a parts. A més treballava un tros pertanyent a la Torre anomenat el camp de les Figueres de la Creu. El Xisquet completava els ingressos fent de matador de porcs. Segons contem, hi tenia molta traça i era requerit a totes les cases quan arribava l'esperat moment de la matança. Francesc Fàbrega es va casar amb Dolors Garrigó Roqué, vinguda d'Alguaire, un poble de les terres de Lleida. La Dolors havia perdut el seu home com a conseqüència de la guerra i ja tenia un fill, el Valentí Vila. Amb el Francesc va tenir dos fills més, el Ramon i la Dolors. El Ramon Fàbrega Garrigó és l'actual propietari de cal Joan de la Creu, vivenda que comparteix amb la seva mare vídua i la seva muller, Maria Casellas Vilaplana, natural del poble veí de Castellar. Han tingut dos fills; el David i l'Anna.